

RECENZJE

S. DYBOWA-JACHOWICZ & A. SADOWSKA (red.)
— **Palinologia**. Wydawnictwa Instytutu Botaniki PAN,
Kraków 2003, 411 str.

Niedawno ukazała się książka pt. *Palinologia*. We wstępie redaktorki anonsują ją jako podręcznik. Zawiera ona wszechstronną prezentację pyłku i zarodków roślinnych — ich powstawania, wyglądu, znaczenia i przetrwania. Obserwacje pyłku i zarodków, ogromna różnorodność form, precyzja budowy oraz pomysłowość przyrody w tworzeniu skomplikowanych szczegółów morfologicznych dostarczają badaczom wielu estetycznych wrażeń. Pyłek i zarodniki są piękne, co nie zawsze potrafi przekazać fotografia.

Palinologia jest cenną pozycją wydawniczą. Została pomyślana w ten sposób, że poszczególne rozdziały można traktować jako zamknięte tematy, np. *Wytwarzanie i rozprzestrzenianie spor i ziarn pyłku*, *Palinologia w medycynie*, *Melisopalinologia (pyłek w miodzie)*, *Badania palinologiczne na stanowiskach archeologicznych*, *Badania palinologiczne gleb*, *Analiza palinofacjalna*, *Fitoplankton* i szeroko traktowana *Palinostratygrafia poszczególnych okresów geologicznych*.

Znaczenia pyłku i zarodników w paleontologii, medycynie, pszczelarstwie i taksonomii nie da się przecenić. Jest to jasno przedstawione w poszczególnych rozdziałach książki.

Autorzy działów to znani i wybitni specjaliści w swoich dziedzinach. Dzięki temu zapewniony jest wysoki poziom merytoryczny opracowań. Ilustracje są czytelne i dobrze obrazują przedstawione zagadnienia. Użyte terminy są wyjaśnione.

Jak większość wieloautorskich publikacji *Palinologia* różni się ujęciem tematów w poszczególnych rozdziałach. Niektóre

zagadnienia przedstawione są lakonicznie, inne bardzo szczegółowo, jak np. zagadnienia plejstocenu i holocenu. Jednak nie budzi to sprzeciwu autorki niniejszego tekstu.

Część problemów opisanych w podręczniku była badana już od XIX w., inne, na przykład badania palinologiczne stanowisk archeologicznych i gleb kopalnych, rozwinęły się w ostatnim ćwierćwieczu XX w., a zupełnie młodą dziedziną badań w Polsce jest analiza palinofacjalna.

Podręcznik *Palinologia* to nie tylko kompendium wiedzy. Odczuwa się, że książkę pisano z emocjonalnym zaangażowaniem, co ułatwia czytelnikowi zagłębianie się w skomplikowanych przecież zagadnieniach. Ułatwieniem jest również indeks nazw łacińskich, ale zabrakło mi indeksu terminów i nazwisk.

Książka, jak wynika z daty na stronie tytułowej, została wydana w 2003 r., lecz dostępna czytelnikowi stała się dopiero w połowie 2005 r., stąd niniejsze omówienie wydaje się spóźnione w stosunku do daty wydania. Dobrze, że się ukazała. Była potrzebna i oczekiwana. Powinna znaleźć szerokie grono odbiorców.

Przedstawiony tekst nie jest recenzją, a raczej promocją książki i zachętą do poznania całości dzieła, bądź jego fragmentów, które zainteresowałyby czytelnika.

Autorom należą się podziękowania, zarówno za trud przygotowania, jak i zaangażowanie, z jakim walczyli o ukazanie się podręcznika. Wiodący udział miały tu redaktorki: Sonia Dybowa-Jachowicz i Anna Sadowska.

Z ogromnym żalem przyjęliśmy wiadomość, że w październiku 2005 r. profesor dr hab. Anna Sadowska odeszła od nas na zawsze.

Zofia Janczyk-Kopikowa